

जनसांख्यिकीय अवस्था

यस बराहताल गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण निर्माणका लागि गरिएको स्थलगत लक्षित समुह छलफल तथा साविकका गा.वि.स.हरूबाट प्राप्त द्वितीय स्रोतअनुसार प्राप्त तथ्याङ्कलाई आधार मानिएको छ। मुख्य गरि राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या २६८०२ रहेको छ। जस्मा महिला १३५९७ जना र पुरुष १३२०५ जना रहेको छ। साथै यस बराहताल गाउँपालिकाको हालको घरधुरी संख्या ५४४८ रहेको छ भने औषत परिवार संख्या ५.६५ रहेको छ।

राष्ट्रिय जनसंख्याको नतिजा २०६८ ले यस गाउँपालिकाको जनसंख्या २६८०२ देखाएको तथा राष्ट्रिय जनगणना २०५८ अनुसार यस गाउँपालिकाको जनसंख्या २४६०८ रहेको देखिएको छ। यसैगरि वि.स. २०५८ को जनगणना अनुसार ४४४९ घरधुरी र २०६८ अनुसार ५४४८ रहेको छ। यि दुई जनगणना विचको तुलनात्मक अध्ययन सम्बन्धी थप विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २०: पारिवारिक तथा जनसङ्ख्या विवरण

विवरण	जनगणना वर्ष	
	२०५८	२०६८
जनसंख्या	२४,६०८	२६,८०२
परिवार संख्या	४४४९	५४४८
जनघनत्व	५४.०८	५८.९०
औषत वृद्धिदर	१.५१	०.९८
परिवारको औषत आकार	५.५३	४.९१
महिला पुरुष अनुपात	९९.४३	९७.१८

स्रोत : केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, २०६८

११. वडागत घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण

बराहतालगाउँपालिकाका सबै वडाहरूमा गरि कुल ५४४८ घरधुरी रहेको छ। वडागत रूपमा घरधुरी संख्या लाई विश्लेषण गर्दा विविधतायुक्त रहेको देखिन्छ। सबै भन्दा कम घरधुरी वडा नं.३ र १ मा क्रमश ३४५ र ३७२ र सबैभन्दा बढी वडा नं. ५,४,८ मा क्रमश ९७८, ६६२ र ६५२ रहेको छ। यसैगरि जनसंख्या सबैभन्दा बढी वडा नं. ५ मा ४४५६ र सबैभन्दा कम वडा नं. १, ९ र ३ मा क्रमश १९१५, १९६० र १९९० रहेको देखिएको छ। यस गाउँपालिकाको वडा अनुसारको घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २१ वडाअनुसार जनसंख्या तथा घरधुरी विवरण

वडा नम्बर	जनगणना २०६८				क्षेत्रफल	जनघनत्व
	घरधुरी	जनसंख्या		जम्मा		
		महिला	पुरुष			
१	३७२	९८१	९३४	१९१५	४२.५८	४४.९७
२	५८२	१४१९	१२४७	२६६६	५६.७६	४६.९६
३	३५४	९८०	१०१०	१९९०	५८.५१	३४.०१
४	६५१	१६५७	१५७५	३२३२	७०.०७	४५.७१
५	९७८	२३८६	२०७०	४४५६	३३.६३	१३२.०५

६	४१०	१११६	१११६	२२३२	३५.२१	६३.३७
७	450	1258	1251	2509	४२.६१	५८.८८
८	६६२	१५६३	१५२०	३०८३	५८.००	५३.१५
९	३९७	१०४८	९१२	१९६०	२३.८८	८२.०९
१०	५९२	१४०८	१३५१	२७५९	३३.१८	८३.१३
जम्मा	५४४८	१३८१६	१२९८६	२६८०२	४५५.०६	५८.०९

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१२. उमेर तथा लिंगका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा रहेको जनसङ्ख्यालाई उमेरगत समूहमा विभाजित गर्दा निम्नानुसारको तथ्याङ्क प्राप्त भएको छ। जस अनुसार ५ वर्ष भन्दा मुनिका बालबालिकाको संख्या ३१६८ जना, ६ देखि ९ वर्ष मुनिका बालबालिकाको संख्या ३६६१ जना, १० देखि १४ वर्ष उमेर समूहमा ३६४८ जना, १५ देखि १९ वर्ष उमेर समूहमा ३१३४ जना, २० देखि २४ वर्ष २३३४ जना, २५ देखि २९ वर्ष सम्म २३३४ जना, ३० देखि ३५ वर्ष सम्म १६५३ जना रहेको साथै ७० देखि ७४ वर्ष उमेर समूहको जनसङ्ख्या २८४ र ७५ वर्ष माथिको जनसङ्ख्या २८५ जना रहेको पाइयो। जसको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका २२: ० देखि ४४ वर्ष उमेरसमूहको जनसङ्ख्या विवरण

गाउँको नाम	लिंग	जम्मा जनसङ्ख्या	००-०४	०५-०९	१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४
हरिहरपुर	दुवै	४५८१	५९०	५९५	६२०	५०५	३९९	२९५	२६७	२६७	२२०
	पुरुष	२१८१	२९३	२९७	२९३	२२९	१५९	१२४	१२३	१२२	१०९
	महिला	२४००	२९७	२९८	३२७	२७६	२४०	१७१	१४४	१४५	१११
तरंगा	दुवै	५२२२	७२०	७९८	७२२	६०६	४५२	३७४	३१०	२६६	२२९
	पुरुष	२५८५	३७३	३९७	३६७	२८२	२११	१६९	१५५	१२७	११०
	महिला	२६३७	३४७	४०१	३५५	३२४	२४१	२०५	१५५	१३९	११९
कुनाथरी	दुवै	७५३९	८४९	५	१०२	१००	८४९	६१२	५५८	५२१	४६४
	पुरुष	३५९०	४१९	५४३	५०७	४१६	२६३	२०८	२१८	२१४	१५८
	महिला	३९४९	४३०	४८२	४९७	४३३	३४९	३५०	३०३	२५०	१९९
पोखरीकाँडा	दुवै	४७४१	५४३	६५८	६९०	६१४	४३०	३१८	२४७	२५२	२६६
	पुरुष	२३६७	२८७	३२२	३५५	३०९	२००	१४१	१२५	११५	१३५
	महिला	२३७४	२५६	३३६	३३५	३०५	२३०	१७७	१२२	१३७	१३१
लेखगाउँ	दुवै	४७१९	४६६	५८५	६१२	५६०	४४१	३०९	३०८	२६८	२६५
	पुरुष	२२६३	२३४	२९२	३२५	२७९	१८३	१३२	१३७	१११	११९
	महिला	२४५६	२३२	२९३	२८७	२८१	२५८	१७७	१७१	१५७	१४६
कुल जम्मा		२६८०२	३१६८	३६६१	३६४८	३१३४	२३३४	१८५४	१६५३	१५१७	१३३७

कुल पुरुष	१२९८६	१६०६	१८५ १	१८४ ७	१५१५	१०१६	७७४	७५८	६८९	६३१
कुल महिला	१३८१६	१५६२	१८१ ०	१८०१	१६१९	१३१८	१०८०	८९५	८२८	७०६

तालिका२३: उमेर समुह ४५देखि७० वर्ष उमेरसमुहको जनसंख्या विवरण

गाउँको नाम	लिङ्ग	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५-६९	७०-७४	७० +
हरिहरपुर	दुवै	२१५	१५९	१३८	१३३	७१	५९	४८
	पुरुष	११५	८८	६७	६५	३४	३५	२८
	महिला	१००	७१	७१	६८	३७	२४	२०
तरंगा	दुवै	१८६	१५३	१२२	१२४	७७	४४	३९
	पुरुष	९७	७५	६८	६२	३९	२६	२७
	महिला	८९	७८	५४	६२	३८	१८	१२
कुनाथरी	दुवै	३०२	२७८	२२२	२०२	१३९	८०	७७
	पुरुष	१३९	१४९	१०५	१०४	७३	३५	३९
	महिला	१६३	१२९	११७	९८	६६	४५	३८
पोखरीकाँडा	दुवै	१९४	१६५	८६	११२	८६	४४	३६
	पुरुष	९६	९६	४७	५०	४६	२७	१६
	महिला	९८	६९	३९	६२	४०	१७	२०
लेखगाउँ	दुवै	१९७	१७१	१७२	१४६	१०४	५७	५८
	पुरुष	१०३	८७	८१	७८	५२	२६	२४
	महिला	९४	८४	९१	६८	५२	३१	३४
कुल जम्मा	१०९४	९२६	७४०	७१७	४७७	२८४	२५८	
कुल पुरुष	५५०	४९५	३६८	३५९	२४४	१४९	१३४	
कुल महिला	५४४	४३१	३७२	३५८	२३३	१३५	१२४	

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१३. आर्थिकरूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको अवस्था

यस गाउँपालिकाको कुल जनसंख्यालाई आर्थिक रूपले सक्रिय र निष्क्रिय गरि विश्लेषण गर्दा कुल ५४.४३ प्रतिशत (१५ देखि ५९ वर्ष) जनसंख्या आर्थिक रूपले सक्रिय देखिन्छ जसमा ७७९३ महिला र ६७९६ पुरुष गरि जम्मा १४५८९ रहेको छ। जुन विवरणलाई निम्नअनुसारका तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका२४: आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्याको विवरण :

उमेर समुह	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत
० देखि १४ वर्ष	☐ ५३०४	☐ ५१७३	☐ १०४७७	☐ ३९.०९
१५ देखि ५९ वर्ष	☐ ६७९६	☐ ७७९३	☐ १४५८९	☐ ५४.४३
६० वर्ष भन्दा माथि	☐ ८८६	☐ ८५०	☐ १७३६	☐ ६.४७
जम्मा	☐ १२९८६	☐ १३८१६	☐ २६८०२	☐ १००

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१४. भाषाको आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण

यस गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण निर्माण गर्नका लागि खोज गरिएको तथ्यांकलाई आधार मान्दा यस बराहताल गाउँपालिकामा मातृभाषाका रूपमा धेरैजसो मानिसहरूले नेपाली भाषा नै बोल्ने गरेको पाइएको छ । यस गाउँपालिकामा जनजातिहरूको जनसंख्या उल्लेख्य रहेको भए तापनि केही केहिले मात्रमगर भाषा बोल्नसक्ने तथा धेरै जसो जातीहरू (मगर तथा राजी)ले मातृभाषाका रूपमा नेपाली भाषा नै बोल्ने गरेको पाइएको छ । त्यसै गरि यस गाउँपालिकामा राजी समुदायका मानिसहरूले राजी मातृभाषा पनि बोल्ने गरेको पाइन्छ । यस गाउँपालिकामा भाषाका आधारमा जनसंख्याको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका २५: भाषाका आधारमा जनसंख्याको विवरण

वडा नं.	गाउँको नाम	मातृभाषा	मातृ भाषा बोल्नेहरू			प्रतिसत
			कुल जनसंख्या	पुरुष	महिला	
१, २	हरिहरपुर	सबै भाषा बोल्ने	४५८१	२१८१	२४००	
		नेपाली	३९४९	१८६५	२०८४	
		मगर	५९०	२९३	२९७	
		गुरुङ्ग	११	७	४	
		राजी	२२	११	११	
		अन्य	९	५	४	
३, ४	तरङ्गा	सबै भाषा बोल्ने	५२२२	२५८५	२६३७	
		नेपाली	४९९५	२४७९	२५१६	
		मगर	१९	११	८	
		गुरुङ्ग	१५	४	११	
		राजी	१८५	८६	९९	
		अन्य	८	५	३	
५, ८	कुनाथरी	सबै भाषा बोल्ने	७५३९	३५९०	३९४९	
		नेपाली	६६०५	३१६७	३४३८	
		नेवारी	१८	७	११	
		मगर	८२५	३७६	४४९	
		गुरुङ्ग	१६	६	१०	
		राजी	४५	२२	२३	
		सांकेतिक भाषा	११	२	९	
अन्य	१९	१०	९			
६, ७	पोखरीकाँडा	सबै भाषा बोल्ने	४७४१	२३६७	२३७४	
		नेपाली	४२३३	२११६	२११७	
		मगर	४५४	२२४	२३०	
		मैथली	२८	१३	१५	
		राजी	२१	१०	११	
		अन्य	५	४	१	
९, १०	लेखगाउँ	सबै भाषा बोल्ने	४७१९	२२६३	२४५६	
		नेपाली	३६८३	१७६२	१९२१	
		मगर	१०१६	४९१	५२५	
		अन्य	२०	१०	१०	

स्रोत : जनगणना २०६८

१५. धर्मको आधारमा जनसंख्याको वितरण

बराहताल गाउँपालिकाअन्तरगत साविकका गा.वि.स.हरूबाट तयार गरिएका वस्तुगत विवरण २०७१/०७२ तथा राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा विभिन्न प्रकारका धर्म मान्ने समुदायको वसोवास रहेको छ जस अनुसार हिन्दु धर्म मान्ने मानिसहरू ८५.४६ प्रतिशत रहेको छ भने क्रिश्चियन धर्म मान्ने ५.४१ प्रतिशत जनसंख्या रहेको छ । त्यसरी नै क्रिश्चियन धर्म मान्ने ५.४१ र अन्य धर्म मान्ने जनसंख्या १.५८ रहेको छ । धर्मका आधारमा जनसंख्याको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २६: धर्मको आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र.स	धर्म	प्रतिशत
१	हिन्दु	८५.४६
२	बौद्ध	७.५४
३	इस्लाम	०
४	क्रिश्चियन	५.४१
५	अन्य	१.५८
जम्मा		१००

स्रोत : जनगणना २०६८

१६. जातजातिका आधारमा जनसङ्ख्याको अवस्था

यस गाउँपालिकाको जातजाती सम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को प्रतिवेदनबाट प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार पहाडि ब्राह्मण क्षेत्री/ठकुरी/ सन्यासी जातीको तथा पहाडि जनजातीहरूको बाहुन्यता रहेको पाईन्छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिका मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २७: जातजाति अनुसार जनसङ्ख्याको विवरण

वडा नं	गाउँको नाम	जातजाती	जम्मा	पुरुष	महिला
१ र २	हरिहरपुर	क्षेत्री	१७१०	७९९	९११
		ब्राह्मण	६६	३१	३५
		मगर	१३७३	६५८	७१५
		कामी	७९५	३८१	४१४
		गुरुङ्ग	३५	२०	१५
		दमाई/ढोली	२८८	१४१	१४७
		ठकुरी	९९	४७	५२
		सन्यासी/दसनामी	८६	३५	५१
		वादी	६७	३९	२८
		राजी	३९	१६	२३
		अन्य	२३	१४	९
		जम्मा			४५८१
वडा नं	गाउँको नाम	जातजाती	जम्मा	पुरुष	महिला
३ र ४	तरंगा	क्षेत्री	१७७५	८९१	८८४
		ब्राह्मण	२३३	१२१	११२
		मगर	४४६	२३७	२०९
		कामी	१२२४	५९२	६३२

		गुरुङ्ग	४०६	१९३	२१३
		दमाई / होली	२३७	१२५	११२
		ठकुरी	३८२	१७८	२०४
		सार्की	७४	३६	३८
		सन्ध्यासी/दसनामी	२०४	९७	१०७
		राजी	२१३	१०२	१११
		नेवार	१३	६	७
		अन्य	१५	७	८
जम्मा			५२२२	२५८५	२६३७
वडा नं	गाउँको नाम	जातजाती	जम्मा	पुरुष	महिला
५ र ८	कुनाथरी	क्षेत्री	१४२८	६८०	७४८
		ब्राहमण	६२४	३०३	३२१
		मगर	२८४६	१३४९	१४९७
		नेवार	४६	१९	२७
		कामी	१३७२	६६७	७०५
		गुरुङ्ग	११९	५७	६२
		दमाई / होली	४०२	१९१	२११
		ठकुरी	३५७	१५६	२०१
		सार्की	१०३	५५	४८
		सन्ध्यासी/दसनामी	२३	११	१२
		कुमाल	१२३	५८	६५
		राजी	५४	२४	३०
		अन्य	४२	२०	२२
जम्मा			७५३९	३५९०	३९४९
वडा नं	गाउँको नाम	जातजाती	जम्मा	पुरुष	महिला
६ र ७	पोखरीकाँडा	क्षेत्री	९९६	५१०	४८६
		ब्राहमण	१८८	९२	९६
		मगर	११९२	५८२	६१०
		कामी	१४३३	७२३	७१०
		गुरुङ्ग	२९	१७	१२
		दमाई / होली	३२९	१६२	१६७
		ठकुरी	७२	३३	३९
		सार्की	११०	५८	५२
		बादी	२९	१७	१२
		सन्ध्यासी/दसनामी	२६५	१२८	१३७
		राजी	२७	१३	१४
		राजधोव	२८	१३	१५
		अन्य	१८	१०	८
		तराइ अन्य	२५	९	१६
जम्मा			४७४१	२३६७	२३७४

वडा नं	गाउँको नाम	जातजाती	जम्मा	पुरुष	महिला
९ र १०	लेखगाउँ	क्षेत्री	६८७	३५९	३२८
		ब्राहमण	१०७	५६	५१
		मगर	२२६५	१०७८	११८७
		कामी	१२१६	५७२	६४४
		गुरुङ्ग	१७५	७९	९६
		दमाई/ढोली	८७	३७	५०
		ठकुरी	१६९	७६	९३
		अन्य	१३	६	७
जम्मा			४७१९	२२६३	२४५६
कुल जम्मा			२६८०२	१२९८६	१३८१६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१७. उमेर र लिङ्ग अनुसार घरमुलीको विवरण

बराहताल गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७४ निर्माण गर्ने क्रममा विभिन्न स्रोतबाट संकलित जनसंख्या तथ्याङ्कलाई विभिन्न उमेर र लिङ्ग अनुसारले घरमुली विवरणलाई विश्लेषण गर्दा सबै भन्दा बढि ३० देखि ६० वर्ष उमेर समूहका घरमूलीहरु बढि देखिन्छन् भने ६० वर्ष भन्दा माथि र ३० वर्ष भन्दा मुनिको संख्या न्यून देखिन्छ ।

१८. १० वर्ष र सो भन्दा माथिका महिला पुरुषहरुको पहिलो पटक विवाह गरेको उमेरको आधारमा जनसंख्या प्रारम्भिक समयमा छिटो विवाहको प्रचलन रहेता पनि कानुनी व्यवस्था तथा विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुको सक्रियतामा विभिन्न वालविवाह विरुद्ध तथा वालविवाह न्युनिकरणका लागि चेतनामूलक अभियान तथा कार्यक्रमहरु संचालन गरिदै आएकोले पहिले भन्दा पहिलो पटक विवाह गर्नेहरुको औषत उमेर वृद्धि हुदै गइरहेको छ । अहिले आएर यस गाउँपालिका क्षेत्रमा पहिलो पटक विवाह गर्ने महिला तथा पुरुषहरुको उमेर १९ देखि २४ वर्ष रहेको विभिन्न प्रतिवेदन तथा लक्षित समूह छलफल मार्फत बुझिन आएको छ ।

१९. अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या

महिला तथा वालवालिका कार्यालय, सुर्खेतको तथ्याङ्क अनुसार बराहताल गाउँपालिकाका वडामा रहेका अपाङ्ग परिचय पत्र बनाउने व्यक्तिको संख्या, लिङ्ग तथा परिचय पत्रको प्रकार आदि देहायबमोजिम दिईएकोछ ।

तालिका २८: अपाङ्ग व्यक्तिकाहरुको विवरण :

लिंग	जम्मा अपांग				वर्ग नखुलेको	जम्मा
	पुर्ण अपांग (रातो कार्ड)	अशक्त अपांगता (निलो कार्ड)	मध्यम अपांग (पहेलो कार्ड)	सामान्य अपांग (सेतो कार्ड)		
पुरुष	१८	२४	२५	१९	६९	१५५
महिला	९	२२	३२	१७	४४	१२४
जम्मा	२७	४६	५७	३६	११३	२७९

स्रोत : महिला तथा वालवालिका कार्यालय, सुर्खेतको तथ्याङ्क २०७४ बैसाख

२०. अपांगता परिचयपत्र लिएका वालवालिकाको विवरण

यस गाउँपालिकामा अपाङ्गता भएका व्यक्तिको साथै उनीहरुको अभिभावकहरुमा पलाएको वैचारिक र सांगठनिक एकताको फलस्वरूप उनीहरुले पनि आफ्नो नागरिक हैसियत र हक अधिकारका कुराहरु दरिलो

रूपमा बाहिर ल्याउन सक्षम भएको देखिन्छ । उनीहरूको निरन्तर संघर्षको फलस्वरूपमा वर्तमान परिप्रेक्षमा राज्यले पनि उनीहरूलाई राज्यको मूलप्रवाहीकरणमा समावेश गर्दै लैजाने नीति तथा कार्यक्रमहरू तय गरेको छ । महिला तथा बालबालिका कार्यालय, सुर्खेतको तथ्याङ्क अनुसार बराहताल गाउँपापालिकाबाट अपाङ्ग परिचय पत्र बनाउने व्यक्तिको सख्या, लिङ्ग तथा परिचय पत्रको प्रकार आदि देहायबमोजिम दिईएकोछ ।

तालिका२९: अपाङ्ग परिचय पत्र बनाउने व्यक्तिकाहरूको विवरण

अपाङ्गता परिचय पत्रको किसिम	परिचयपत्र लिएका बालबालिकाको सङ्ख्या		
	बालिका	बलक	जम्मा
पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (रातो रंगको)	९	१८	२७
अति अशक्त अपाङ्गता परिचय पत्र (नीलो रंगको)	२२	२४	४६
मध्यम अपाङ्गता (पहेलो रंगको)	३२	२५	५७
सामान्य अपाङ्गता (सेतो रंगको)	१७	१९	३६
जम्मा	८०	८६	१६६

स्रोत : महिला तथा बालबालिका कार्यालय, सुर्खेतको तथ्याङ्क २०७४ बैसाख

२१. भिन्न शारीरिक तथा मानसिक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको जनसंख्या

यस बराहताल गाउँपालिकामा भिन्न शारीरिक तथा मानसिक क्षमता भएका व्यक्तिहरूलाई भिन्न भिन्न शारीरिक तथा मानसिक क्षमताका आधारमा फरक फरक भागमा विभाजित गरि तथ्यांक संकलन गर्दा यस गाउँपालिकामा जम्मा संख्या ७७४ रहेको छ। जस्मा ३६२ शारीरिक अपांगता, ११४ न्यून दृष्टि, १२१ सुस्त श्रवण, ४ जना दृष्टि विहिन, ५४ जना बहिरा, ३९ जना मानसिक अपांग, २१ जना बौद्धिक अपांग, ५९ जना बहु अपांग रहेका छन्। सो सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ३०: भिन्न शारीरिक तथा मानसिक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको विवरण :

वडा नं.	गाउँको नाम	लिङ्ग	कुल जनसंख्या	अपाङ्गता नभएको जनसंख्या	अपाङ्गता जनसंख्या							
					शारीरिक	न्यून दृष्टि	सुस्त श्रवण	दृष्टि विहिन	बहिरा	मानसिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	बहु अपाङ्गता
१, २	हरिहरपुर	जम्मा	४५८	४४७७	४६	१५	१७	०	१६	३	१	६
		पुरुष	२१८१	२११५	३१	६१	२	०	११	३	१	२
		महिला	२४००	२३६२	१५	९	५	०	५	०	०	४
३, ४	तरङ्गा	जम्मा	५२२२	५११७	४९	१३	१९	१	६	४	२	११
		पुरुष	२५८५	२५३३	२६	८	९	१	१	१	०	६
		महिला	२६३७	२५८४	२३	५	१०	०	५	३	२	५
५, ८	कुनाथरी	जम्मा	७५३९	७२७६	१२२	४२	४६	१	१७	११	५	१९
		पुरुष	३५९०	३४४७	७०	१८	२६	०	८	६	२	१३
		महिला	३९४९	३८२९	५२	२४	२०	१	९	५	३	६
६, ७	पोखरी काँडा	जम्मा	४७४१	४५२८	११५	२५	५	०	०	१०	५	१७
		पुरुष	२३६७	२२५९	६४	१०	१९	०	९	२	०	४
		महिला	२३७४	२२६९	५१	१५	३	०	१	३	१	३
९, १०	लेखगाउँ	जम्मा	४७९९	४५९४	३०	१९	३४	२	१५	११	८	६
		पुरुष	२२६३	२१९५	२०	११	१५	१	६	८	२	५
		महिला	२४५६	२३९९	१०	८	१९	१	९	३	६	१
जम्मा			२६८०२	२५९९२	३६२	११४	१२१	४	५४	३९	२१	५९

पुरुष	१२९ ८६	१२५४ ९	२११	१०८	७१	२	३५	२०	५	३०
महिला	१३८१ ६	१३४४ ३	१५१	६१	८५	२	२९	१४	१२	१९

स्रोत : कन्द्रीय तथ्यांक विभाग २०६८